

Пригодій А.В., Рекун О.О.

**Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка**

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Сучасний розвиток професійної освіти в нашій країні характеризується активним запровадженням інноваційних технологій навчання.

Педагогічна інноватика знаходиться в постійному пошуку, впровадженні нових, максимально ефективних технологій навчання й виховання. Інноваціями можуть бути удосконалені нові освітні дидактичні моделі, зміст освіти, освітні технології, методи, форми, засоби навчання й виховання, розвитку особистості, педагогічні прийоми, системи управління та забезпечення діяльності професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ). Сучасні вимоги до рівня професійної підготовки учнів ПТНЗ на перший план висувають потреби формування творчої, активної, відповідальної й самостійної особистості, майбутнього кваліфікованого робітника, конкурентоспроможного на ринку праці. Проте, в роботі навчальних закладів, інноваційні процеси розвиваються стихійно, що стримує розвиток нового, прогресивного.

Підвищення ефективності навчального процесу в професійно-технічних навчальних закладах ставить питання про вдосконалення перш за все організаційних форм і методів навчання, використання та покращення основних організаційних форм навчально-виховної роботи, використовуючи нові технології та нестандартні форми проведення навчального процесу.

Значне місце, в останній час, посідає метод аналізу ситуацій (case study). Аналіз реального досвіду використання цього методу в системі професійної освіти дає можливість стверджувати про актуальність його запровадження в систему професійного навчання.

Мета тез – полягає саме у висвітленні ідеї використання інноваційного навчання, зокрема «кейс-методу», в підготовці майбутніх кваліфікованих робітників.

Виклад матеріалу. Сьогодні стало очевидним, що освіта повинна орієнтувати на внесення в процес навчання новизни, обумовленої особливостями динаміки розвитку життя й діяльності, специфікою різних технологій навчання й потребами особи, суспільства й держави.

Застосування інноваційних форм і методів в освіті дозволяє не тільки підвищити рівень знань, умінь і навичок учнів, а й розкривати їх нові можливості, розвивати різні здібності, що є необхідною умовою для вдосконалення компетентностей [2].

Інноваційні форми проведення занять припускають навчання у співпраці. Всі учасники освітнього процесу (викладач та учні) взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації. Навчання з використанням інноваційних освітніх технологій передбачає відмінну від звичної логіки освітнього процесу: не від теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування на практиці.

Доцільність використання кейс-технології в процесі професійної підготовки кваліфікованих робітників продиктовано сучасними вимогами до змісту й якості такої підготовки. По-перше, прослідковується тенденція не стільки на одержання конкретних знань, скільки на формування умінь і навичок мисленої діяльності, розвиток здібностей до навчання й виробничої діяльності. По-друге, зростають вимоги до якостей особистості робітника, які б забезпечували йому адекватну поведінку в різних ситуаціях, готовність системно й ефективно діяти в умовах динаміки ринку праці, в умовах кризи. Кейс-технологія сприяє розвитку технічного мислення, здатності вільно орієнтуватись у сучасному виробництві, готовності до продуктивної професійної діяльності, формуванню таких якостей як мобільність, ініціативність, самостійність, цілеспрямованість.

Метод кейс-стаді сприяє розвитку різних практичних навичок в учнів. Його перевагою є те, що він дає унікальну можливість вивчити складні або емоційно значимі питання в безпечній обстановці навчального заняття, а не в

реальному житті, з її погрозами й ризиком. Він дозволяє вчитися, не турбуючись про неприємні наслідки, які можуть виникнути в разі неправильного рішення. Використання методу кейсів в навчальній програмі допомагає доповнити багато теоретичних аспектів курсу за допомогою введення практичних завдань, які учням необхідно вирішити.

За змістом кейс повинен відповідати таким умовам:

- являти собою опис ситуації – реальної чи максимально близької до реальної;
- в кейсі повинні бути представлені основні характеристики ситуації і залучених до неї осіб, а також загальний контекст ситуації;
- описувана в кейсі ситуація повинна бути пов'язана з конкретною темою курсу, що представляє певні складності для вивчення, або з курсом в цілому;
- кейс може припускати загальний аналіз й оцінку ситуації або вирішення певної проблеми;
- описувана в кейсі ситуація може припускати одне або кілька правильних рішень. При цьому рішення не повинні бути очевидними для учнів;
- кейс повинен бути сформований і адаптований відповідно до цілей навчання, домінуючим методом навчання й особливостями учнів [1].

В даний час практично кожен викладач може застосовувати кейс-стаді в освітньому процесі, маючи повне керівництво й набір готових ситуацій. Важливим моментом є розуміння того, що застосування кейс-стаді та інших інноваційних технологій навчання не повинно бути самоціллю викладача в освітньому процесі. Адже кожна з інноваційних технологій повинна бути впроваджена з урахуванням навчальних цілей і завдань, особливостей учнів, їх інтересів і потреб, рівня компетентності, регламенту та багатьох інших факторів.

Найбільшого ефекту можна досягти при системному підході до вибору традиційних та інноваційних технологій навчання, при розумному їх поєднанні, доповненні один одного і при ефективному керівництві груповою та між груповою дискусією.

Висновки. Отже, маємо підстави стверджувати, що запровадження в систему професійної підготовки кваліфікованих робітників інноваційних педагогічних технологій, зокрема, кейс-технології, є актуальним і дієвим способом розв'язання проблеми якості такої підготовки та її відповідності вимогам часу. Тому, вирішуючи різні проблемні ситуації ще на навчальних заняттях, у випускника буде набагато більше шансів успішно вирішувати їх у своїй майбутній професійній діяльності.

Література

1. Ковальова С.М. Кейс-метод у системі професійної підготовки майбутніх учителів у Великій Британії : дис. канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Ковальова Світлана Миколаївна. – К., – 2012. – 262 с.

2. Пометун О. Інтерактивні методики та система навчання / О. Пометун. – К.: Шк. світ, 2007. – 112 с.

Авторська довідка

Прізвище, Ім'я, По-батькові: Пригодій Алла Володимирівна

Посада: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та безпеки життєдіяльності

Установа: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка

Адреса: вул. Белова, б. №23, корп. 1, кв 32, м. Чернігів. 14000.

Авторська довідка

Прізвище, Ім'я, По-батькові: Рекун Оксана Олегівна

Посада: магістрантка кафедри професійної освіти та безпеки життєдіяльності

Установа: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка

Адреса: вул. Любецька, б. № 7, кв. 64, м. Чернігів. 14000.